

תחת של זכוכית מחזה בתמונה אחת

את המחזה הזה אני חייב לסבתא חיה שלי.

מתחילה היה המחזה הקצר טיול עם ילד, שהוא מעיקרו מונולוג של סמי. לזקן ולזקנה, בעלי המסעדה שבה מתרחש המחזה, לא היו כמעט חיים משלהם. לאחר שהמחזה עלה על הבמה הרגשתי, וכמוני הרגישו גם כמה אנשי תיאטרון, שהגרעין שלו חזק דיו ואפשר ואולי גם צריך להרחיבו ולהוסיף עליו. הדבר נעשה בחגיגת חורף, שהועלה ב"הבימה" ב־1989, שם נוספו גם האישה והילד, שקודם רק דובר עליהם, ונוספו דמויות עם עלילות משנה. במבט מאוחר, כשקראתי את הדברים לקראת הכינוס הזה של המחזות שלי, נראו לי התוספות מלאכותיות, גורעות מכוחו של המחזה הקצר, וכבר החלטתי לוותר עליו ולהסתפק בטיול עם ילד.

או אז נזכרתי בסיפור של סבתא חיה שלי, שמבוסס ככל הנראה על "א מעישה מיט א אינדיק", כלומר "מעשה בתרנגול הודו" שסופר מפי ר' נחמן מברסלב, ואולי שניהם ממקור משותף, ופתאום ראיתי – כן, השראה, יש גם דברים כאלה – איך הסיפור הזה יכול לעזור לי למלא בחיים ובמתח את מה שקורה בין הזקן לזקנה, וגם מה שקורה בינם ובין סמי, הגיבור המקורי, ואיך הסיפור הזה מוצא את ביטויו גם בעלילה הפרטית של סמי, וכך הוא חוגר את כל השלושה באחדות אחת.

הדברים קלחו מתוכי מהר מאוד, ובתוך שבועיים או שלושה, תוך כדי הכנת הקובץ הזה, נולד וגם צמח תזחת של זכוכית, מחזה שנראה לי חדש, בעל חיים מיוחדים משלו, וראוי גם לספר המחזות הזה וגם להצגה בבוא הזמן, כשימצאו לו הבמאי והשחקנים הראויים.

הדמויות:

סמי דומב – סוכן ביטוח, גרוש, אב לילד, בן ארבעים ושבע וחצי
זקנה, זקן – בעלי המקום

מקום וזמן:

מסעדה קטנה באזור נידח בדרום תל אביב יפו. כמה שולחנות, בצד גם בר קטן, שמאחוריו פינת מטבח קטנה. בפתח המסעדה הפונה לרחוב יש דלתות עץ וכן יש תריס ברזל מתגלגל. סולם עומד בפנים, קצהו בפתח שמוכיל אל הגג. המחזה מתרחש בלילה אחד, בראשית שנות השבעים.

תמונה ראשונה

לילה. גשם ורוח בחוץ. נשמע רעש של פח דופק על הגג. הרעש נפסק. הזקנה יושבת ליד שולחן במרכז, סופרת כסף בקופת ברזל קטנה. היא עייפה, עיניה נעצמות מדי פעם, נרדמת. הזקן יורד מפתח הגג בסולם, רטוב כולו. הוא ניגש ועומד מול הזקנה

זקנה: מה אתה מסתכל?

זקן: את שומעת איזה גשם, איזה רוח, איך הפח שם דופק למעלה?

זקנה: שומעת.

זקן צוחק

זקנה: מה אתה צוחק?

זקן: את לא שומעת.

זקנה: למה אני לא שומעת? לא מספיק עשית אותי עיוורת?

זקן: את לא שומעת מפני שאני סידרתי. אני קשרתי אותו, את הפח. שם למעלה,

בגשם. מורה על בגדיו הרטובים תראי אותו!

זקנה: אותו?

זקן: את הגשם, כל הבגדים שלי. אני רטוב, עד העצמות אני רטוב, עד למטה.

מתקרב אליה, מחייך

זקנה: מה אתה מחייך? מחייך, גם כן. כמו חיה רעה, מוציא את כל השיניים

בחוץ. פותח מכנסיים שלך אתה, לא מחייך, מראה לי השן הזאת שלך

מלמטה.

הוא ממשיך ועומד מולה, מחייך

זקנה: אני עובדת עכשיו. לא מוצא חן – תחזור, תעבוד באטליו, אצל שלמה.

תחזור לבית מטבחיים, מי אמר לך תעזוב? גם בית מטבחיים היה יותר מדי

אלגנט בשבילך, יותר מדי אנשים.

זקן ניגש אל הפתח, מושך ומוריד את תריס הברזל עד למטה, חוזר ועומד מולה. זקנה

קמה, מצליחה להרים בחזרה את התריס רק קצת

זקן: רוצה לעבוד בלילה, אה? תסתכלי עלייך, רק תסתכלי. כמו רגליים של עגל רק נולד את רועדת. מספיק, לא? כמה עוד? כלב לא יבוא עכשיו.

זקנה: יבוא או לא יבוא, מסעדה צריך לפתוח. בלילה יש קליינטים טובים, לא הפועלים בצהריים.

זקן: מתקרב אליה, בחשק את מרשעת כמו מלכה!

זקנה: אין לי כוח עכשיו, אתה בעצמך אמרת.

זקן: אני אתן לך כוח. בן-אדם עובר על הגג, מתקן פח בגשם, רוח כזה – הוא צריך אישה שלו, לא?

הזקנה לא עונה, פונה הצידה

זקן: אני מדבר אלייך, לא? את לא שומעת?

היא לא עונה

זקן: ככה? עוד פעם? הוא? אותו את שומעת? הצעדים שלו. בטח, רוח, גשם – יהיה לו קר, יהיה רטוב. איך? שמעת שור הוא ישיר אחרי שחטו אותו?

זקנה: ראש שלך מלא שחיטה. גם שערות שלך – דם.

זקן: תיזהרי, תמשיכי ככה – תגמרי כמו בחורף שנה שעברה, בית משוגעים תגמרי. כל שנה – יותר זקנה, יותר תינוקת. בסוף תמצצי אצבע, ככה! עכשיו, זקנים, זה הזמן אנחנו צריכים שכל שלנו, את לא מבינה? בשבילו להשאיר מסעדה פתוחה, אה? אולי הוא יבוא...!?

זקנה: מתחמקת בגלל הכבד. נשאר כבד קצוץ. אם היום לא יאכלו מחר נצטרך לזרוק.

זקן: בשבילו.

זקנה: בסדר, נסגור.

זקן: קשה לו להאמין בסדר?

זקנה: בסדר. מתחילה לשים את קופת הכסף בצד.

נשמע רעש הפח על הגג

זקנה: צוחקת תיקנת, אה? קשרת את הפח, בגשם, ברוח!

הזקן פונה לעלות בסולם. היא כמו שולחת יד לעצור אותו

זקן: שום מילה! עולה בסולם, יוצא אל הגג

סמי: מציץ מתחת לתריס שלום!

הזקנה מחפשת את הקול

סמי: כאן, אני, ערב טוב!

הזקנה מתקרבת אל הפתח

סמי: פתוח? אפשר?

זקנה: סליחה... התריס... אנחנו...

סמי: זה בסדר, לא מפריע לי. נכנס בזחילה להפך, מוצא חן בעיני. בחיים שלי לא נכנסתי ככה למסעדה. אף אחד לא נכנס ככה למסעדה. את יודעת משהו? גם רוקפלר לא נכנס ככה למסעדה. עמדתי בחוץ, חשבתי כן לנסות – לא לנסות. תריס כזה, סגור יותר משלושת רבעי, גמור, מת, גם הכיסאות בטח כבר הפוכים על השולחנות עם הרגליים למעלה. אז אמרתי לעצמי, אם המקום הסגור הזה יהיה בכל זאת פתוח אז הוא יהיה, איך להגיד...? פתוח באמת. מסתכל סביבו בסדר, עוד על הרגליים.

זקנה: סליחה?

סמי: הכיסאות, על הרצפה, לא עם שתי רגליים, עם ארבע רגליים. מסתכל סביבו תשמעי, תשמעי! אני לא מאמין. כאילו אני חולם. מקום כזה בדיוק אני חיפשתי.

הזקנה עוד נדהמת, מסתכלת בו ממרחק

סמי: מושיט לה ידו שמואל דומב, נעים מאוד, קוראים לו סמי. לִי, זאת אומרת. היה פעם שמיל אבל סמי מוצא חן בעיני יותר. סוכן ביטוח ורעב! מציג כרטיס ביקור הנה, הכרטיס ביקור שלי. סוכן ביטוח, כתוב, את רואה? צוחק רעב לא כתוב אבל זה העיקר. מה השם שלך, אם אפשר לדעת?

הזקנה לא מגיבה

סמי: צוחק לא עושים הכרה ככה, אה? מסעדה בסך הכול...! אם תשאל אותי, מסעדה זה לא בסך הכול, בן-אדם אוכל במסעדה. זה לא פשוט, לאכול. אומר להתיישב, נעצר, פושט את מעילו המעיל שלי, סליחה, רטוב מהגשם, גם מלוכלך, איזה אוטו השפריץ. מתיישב אל איזה שולחן

זקנה: אחרי רגע, בחשש, תוך שמסתכלת למעלה, לכיוון הגג לאכול?

סמי: צוחק, צוחק רך, טוב לאכול? הוא לא, אם היית יודעת... שום דבר, להפך, כלומר כוס תה. הכי טוב זה כוס מים, פשוט כוס מים מהברז. אני אשלם כמה שתגיד. אפשר?

לא עונה, נדהמת מכל העניין

סמי: אני, איך להגיד...? משהו קרה לי הערב. יש לי מין חגיגה כזאת, לא צריך אוכל, לא צריך שתייה, איך אומרים? שיכור ולא מייז, סתום ולא מבשר.

זקנה: אנחנו מסעדה, יש כבד טוב.

סמי: כבר? כבר, על ההתחלה?

זקנה: קצוץ.

סמי: זה כבר יותר טוב. מה, אגב, עם דג? בתור מנה ראשונה?

זקנה: מנה ראשונה דג?

סמי: לא, לא דג.

זקנה: הכבר? הקצוץ?

סמי: זהו, זה טוב. את יודעת מה? שיהיה דג. אני לא הכי אוהב דגים – בשביל הוודקה. דג הולך טוב עם וודקה. סבא שלי היה אומר, לוקחים דג מהנהר, עם וודקה מחזירים אותו לנהר.

זקנה: אתה רוצה וודקה?

סמי: את מוצאת חן בעיני, את יודעת. אני מזמין דג בשביל לשתות וודקה, ואת עוד שואלת אם אני רוצה וודקה?

זקנה: איך-אונים להביא לך וודקה?

סמי: צוחק, בלב טוב את צודקת, אני אשם, מדבר יותר מדי. מבלבל, נכון? יש אנשים, עד שהם מוציאים מילה מהפה...! אפשר לחשוב כל מילה שלהם פנינה. אותו קש. אני לפחות נותן כמות. כן, אני רוצה וודקה, תביאי לי וודקה בבקשה, עם הדג.

זקנה: פונה ללכת להביא, נעצרת יהיה דג טוב, אתה תראה. ממשיכה אל פינת המטבח

סמי: צוחק, צחוק רך, טוב אני כבר קניתי אותו אבל את עוד מוכרת אותו, אה? זה יפה. לא בשביל למכור, בשביל להגיד עליו דברים טובים. הוא ישמח על זה, אני בטוח. הדג. מסתכל סביבו עושה רושם שאוכלים פה טוב. לא יותר מדי נקי, זה הסימן. אפילו השולחן מתנדר, צולע, שולחן אמיתי. אשתי, היתה, היא אהבה מקומות עם פרחים, עם נרות. אני לא. אני בא למסעדה לאכול או להלוויה?

הזקנה מעמידה לפניו דג, כוסית וודקה, ובגניבה מעמידה גם כבר קצוץ.

סמי: זהו? כבר? זריזה כמו בחורה צעירה! קדימה, לעבודה! מתחיל לאכול מהדג, נעצר רגע. שותה את כוסית הוודקה עכשיו הוא יוכל לנשום, הדג. אוכל זקנה מסתכלת בו

סמי: לא ראית הרבה אנשים אוכלים כמוני, נכון? גם סכין ומזלג – בטח, סוכן ביטוח – וגם... אין מילים! לילה, גשם, רוח, עושה תיאבון כזה ש... חורף, אפשר לחשוב...! וודקה תקבל כאן, בורשט, ממליגה, מכות תקבל

גם אם תחפש, אבל חורף? קדחת! ובכל זאת משהו, בעיקר הגשם הראשון, אה? עושה אותך רעב, מין רעב כזה, מין... השד יודע, אה? בגלל זה לקחתי את הבן שלי לטיול היום. מבלי משים הוא מתחיל לאכול גם מן הכבד הזקנה נמתחת כולה

סמי: גם טיול עם הבן שלך עושה תיאבון. כל אחר הצהריים הלכנו, גם בערב. שלוש וחצי שעות אולי. שלוש בטח. עם ילד לא צריך ללכת למקומות בשביל ליהנות, מספיק שהולכים איתו. רובי לא אוהב לתת יד, אבל זה לא משנה, אין יד אבל יש יד. הדברים הכי פשוטים נהיים... בלי להפסיק לאכול מהכבד מה זה?

זקנה: שום דבר. אתה....

סמי: אני אוכל דג, לא?

זקנה: כן, בשביל הוודקה.

סמי: זה נכון, בשביל הוודקה אני אוכל דג אז איך אני אוכל פתאום כבד? הפה שלי מלא כבד.

זקנה: עם בצל מטוגן, קצוץ.

סמי: את יודעת מה? שיהיה! שתיהני! כמו כשמוכרים שתי פוליסות בבת אחת, אה?

זקנה מתחילה לרשום חשבון, עם הלשון בחוץ

סמי: הֵי, הלשון שלך בחוץ מתנועעת ככה.

זקנה: סליחה, מתי שאני רושמת, שאני לא אשכח.

סמי: שלא תשכחי? אני מבין, את רושמת גם עם הלשון, באוויר, בעולם, העתק כזה. אל תראגי, יהיה לך הרבה מה לרשום. מוציא מהכיס כמה שטרות את רואה את הכסף הזה? הוא רוצה הביתה.

זקנה: הכסף...? הביתה...?

סמי: בקופסה ההיא שלך – העיקר לא אצלי, זה הביתה שלו, לא אצלי. שב ואוכל

זקנה: אתה... גם מנה עיקרית?

סמי: מה פתאום מנה עיקרית?

זקנה: אתה אמרת קודם משהו, העיקר...

סמי: אמרתי העיקר לא אצלי, ואת... טוב מאוד! זאת אולי השאלה הכי גדולה בחיים, מה העיקר?

זקנה: יש צלי, יש עוף.

סמי: אילו הפילוסופים היו מכירים אותך... יפו, קצה העולם, חור כזה, גשם בחוץ, תריס סגור, ופתאום מוצאים את העיקר – מנה עיקרית, כפול. גם צלי, גם עוף!

זקנה: יש גם... יש גם מנה עיקרית בשר מבושל.

סמי: צוחק באמת?

זקנה פונה ממנו לעבר הבר, נעצרת, מסתכלת לעברו

סמי: כן? מה העניין?

זקנה: שום דבר, אני רק...

סמי: מה זה נקרא שום דבר, רק? את מסתכלת עלי, לא? מה את רואה?

זקנה: שום דבר, אני לא רואה.

סמי: רגע, תני לי להבין משהו, את מסתכלת עלי ואת לא רואה אותי?

זקנה: ככה. רואה קצת, לא רואה טוב.

סמי: מה את רואה בכל זאת?

זקנה: כמו תפוח אדמה.

סמי: תפוח אדמה?

זקנה: תפוח אדמה.

סמי: מעניין, מה יש להסתכל כל כך הרבה בתפוח אדמה? מצד שני, מה לא היו

נותנים שם בשביל תפוח אדמה אחד.

זקנה: בחצי שאלה אתה משם...?

סמי: מאיפה אני יכול להיות. גם את, אני בטוח. בגלל זה אמרת תפוח אדמה.

ידעת תכף, אה? מישהו לא משם היה נכנס ככה בזחילה לחור כזה, גומר

ככה בן רגע גם כבד וגם דג?

זקנה: גמרת?

סמי: גמרת...? תראי איזה צלחות נקיות, בן רגע, כבר מזמן לא טרפתי

ככה משהו. צלחות נקיות ואני... צוחק, מפסיק אני לא מסוגל לצחוק כמו

שצריך. כמה כבר אכלתי? לאכול לאט, זה העניין, לא להתנפל! תני לי

עוד.

זקנה: מהכבד? נשאר עוד קצת, חצי מנה.

סמי: לא, מה פתאום? זה ההבדל בין אוכל ובין משקה. משקה יכול גם להרוג

אבל הוא לא סותם.

זקנה: אתה רוצה עוד וודקה?

סמי: אמרתי שאני רוצה, לא?

זקנה: לא בדיוק, ככה, כן, אמרת, אני כבר... פונה לעבר המטבח, נעצרת אתה לא רוצה גם... מנה עיקרית, אמרת.

סמי: היי, אני לא אמרתי כלום, זאת את ש... דיברנו על תפוח אדמה, על הפרצוף שלי זאת אומרת... אין מה לדבר, קומפלימנט אורגינלי.

זקנה: תפוח אדמה זה בשביל התוספת.

סמי: ככה? אני מבין, רציית לדחוף לי את העיקרית מהצד, דרך התוספת. לדחוף לי צלי ועוף דרך התפוח אדמה, נכון? תגידי, את האמת!

זקנה: אני לא יודעת. יצא.

סמי: טוב מאוד! זה כבר, איך להגיד...? שיר! רק בשביל זה אני אזמין מנה עיקרית.

זקנה: צלי? עוף?

סמי: שאלה קשה. היה אחד, המלט... לחיות או לחרול, זאת השאלה!

זקנה: אפשר אולי....

סמי: שניהם יחד, לחיות וגם לחרול, אה?

זקנה: גם צלי, גם עוף?

סמי: איזו אינטליגנציה, כל הכבוד! כן, גם וגם!

זקנה פונה אל פינת המטבח, נעצרת, מסתכלת בו, קצת בגניבה

סמי: מה את מסתכלת? תפוח אדמה בסך הכול, מה יש להסתכל?

זקנה: בחשש יש עוד מישהו... דומה.

סמי: באמת? מישהו דומה לי? בגלל זה את ככה מסתכלת כל פעם?

זקנה: די נבהלת לא, שום דבר.

זקן: נכנס בפתח למעלה, ותוך ירידה בסולם, בכוח, בשמחה עכשיו את שומעת משהו?!

עכשיו את לא שומעת שום דבר. עכשיו כל החורף לא תשמעי! אני תיקנתי

אותו, קשרתי אותו ככה ש...! כמו שור אני קשרתי אותו! בתוך הגשם, תראי,

הכול גשם, הכול! רואה את סמי, משתתק

סמי: שלום, ערב טוב! מקום טוב, אני נכנס מלמטה, אתה נכנס מלמעלה. מי

אתה, אם מותר לי?

זקנה: בעלי, הוא תיקן את הפח על הגג.

סמי: אל הזקן באמת? על הגג, עכשיו? כל הכבוד! רטוב זה לא מילה. מתאים

לך. חסר לך רק גרזן ביד. אולי תשתה איתי, כוסית וודקה טובה, אה? על

חשבוני.

זקן לא עונה, מסתכל בו. זקנה מנצלת את ההזדמנות, מכינה שתי צלחות, עוף וצלי

סמי: אתה לא אוהב לדבר, אה? זה בסדר בשבילי. סוכן ביטוח, רגיל, אנשים שותקים, ואני מדבר.

זקן: מתייחס לתריס הסגור, לעבר הזקנה, בלי לשים לב למה שהיא עושה מאיפה הוא?

סמי: מלמטה, אמרתי לך. בשבילי זה מספיק.

זקן עושה צעד לעברו, מסתכל בו

סמי: גם אתה מכיר אותי, זאת אומרת מכיר מישהו דומה?

זקן: לעבר הזקנה, מתפוצץ את כבד...? כבד...!?

סמי: מה כבד? נהיה מעניין, פלפל.

זקן: זקן נוהם לעברו בכעס אתה!

סמי: צוחק אתה מוצא חן בעיני, אתה יודע.

זקנה מעמידה על השולחן של סמי את שתי הצלחות, של הצלי ושל העוף

זקן: נדהם מה זה? איך...? מאחורי הגב שלי?

סמי: אני לא מאמין. גם וגם.

זקנה: אתה אמרת קודם.

סמי: לא ביחד. מה זה, תאומים סיאמיים?

זקנה: קודם אחד, אחר כך שני?

סמי: זהו בדיוק.

זקנה: אתה תאכל גם את השני, בטוח?

סמי: מנופף בכסף שלו הנה הכסף.

זקנה: איזה קודם?

סמי: את תבחרי, מה שיצא. את יכולה בעיניים עצומות.

זקנה: עוצמת עיניה, פוקחת אולי קודם הבשר המבושל.

סמי: צוחק את ממזרה גדולה, את יודעת.

זקנה: אני אוריד מהשולחן צלחת אחת, עד שתגמור.

סמי: את יודעת מה? תשאירי ככה, את שתיהן. אין מה להגיד, משהו קורה פה,

משהו כזה ש... השד יודע מה! למה לא? זה יפה, שתי מנות עיקריות ביחד,

לא יהיו לכד בעולם. אוכל מה אני אגיד לכם? כשאתה נשוי, יש בית, הכול

בסדר – אז הכול בסדר, האוכל שלך, גם הילד שלך, הכול כמו הנעלי בית

שלך, במקום, מתחת למיטה. גם אותו הטעם. אבל כשאתה לכד – מספיק

קצת רוח, גשם, וכבר אתה רעב... מין רעב כזה שלא תשבור אותו, תענוג!

אז אתה רץ אל הילד שלך כאילו שריפה. ואתה תופס אותו ביד, ו... היידה!

החוצה! לגשם! גשם בסך הכול, לא השלג שלנו שם, אה? ובכל זאת, שם, בחוץ, בגשם, הבן שלך נהיה הבן שלך באמת. היא, אימא שלו, שתגיד מה שהיא רוצה! שתצעק! הוא, שיהנה! אז מה אם הוא השתעל קצת? איזה מעיל רוח שקינתי לו!

זקנה מגישה לו כוסית וודקה

סמי: כל הכבוד, לא שכחת. חיכית שאני אוכל קודם, את המנה העיקרית, אה?

זקנה: כן, ככה צריך, קודם אוכל, אחר כך... גם הוא ככה.

סמי: הוא...?

זקנה כמעט עונה, זקן עושה צעד לעברה

זקנה: אל סמי עכשיו אני אביא עוד משהו.

סמי: אתם מבינים...? המעיל-רוח שהבאתי לו, זה מה שהרגיז אותה. הכי יקר שהיה בחנות. ועוד אמרתי לה: "זה נוסף, אקסטרה. אני לא אוריד כלום מהמזונות, ואני גם אבוא כרגיל ביום שלי." אבל היא: "זה בדיוק מה שאני לא רוצה, שום דבר נוסף, שום אקסטרה!" אז הדם עלה לי לראש. "את שוכחת משהו, גברת...!" אני אמרתי לה. ככה אמרתי לה, "גברת... את שוכחת שאני לא עושה את זה בשבילך. אני קונה לו – לא לך. אני לוקח אותו לטיול – לא אותך!"

זקנה: מגישה לו מלפפון חמוץ גם מלפפון חמוץ, אני עשיתי לכד.

סמי: אוהבת את המלפפונים שלך, אה?

זקנה: אני שמחה לפתוח צנצנת חדשה בשביל קליינט טוב.

סמי: כל דבר, גם נישואים, הכול עסק, קח ותן. אם יש מזל אז בתוך העסק יש גם משהו קטן בחינם, חתיכת אהבה. אצלך האהבה בתוך המלפפון, אה?

זקנה: בחינם.

סמי: אהבה שלא תלויה בדבר.

זקנה: רק המלפפון הראשון.

סמי: גם זה משהו. נוגס ממנו מרגישים, טוב מאוד.

זקנה: עוד אחד? יהיה אותו טעם.

סמי: גם בלי אהבה? ננסה, אחר כך, טוב?

זקן: מתנער, אל הזקנה את אמרת לי: בסדר, די, סוגרים! לא אמרת?

זקנה: בשקט, כאילו סמי לא שומע הוא יאכל, הוא ישתה, הוא ישלם טוב.

סמי: מניח על השולחן את שטרות הכסף שלו את כל זה אני צריך לשרוף היום.

זקן: היא לא עיוורת מספיק – גם כסף תדחוף לה בעיניים תהיה עיוורת יותר?

דוחף את הכסף לעבר סמי תיקח את הכסף שלך, תלך!

סמי: אני מוכרח לחלוק עליך בעניין הכסף. בסך הכול שטרות של נייר, מקומטים, גם הריח לא מי יודע מה, אבל תראה מה הם עושים לה, לאישה שלך. העיניים שלה, גם מאחורי המשקפיים, תראה איך הן מבריקות, מאירות, הן בעצמן נהיות חתיכות כסף שניקו טוב, צחצחו עם משחת כסף, לא מחליד, לא מתעייף, נשאר תמיד צעיר. גם גברים אוהבים כסף, אבל אצל נשים זה משהו אחר. בכלל, נשים, אשתי למשל...

זקן שנשאר עומד אין-אונים מחליט על צעד חדש, מתיישב אל השולחן של סמי, מולו

סמי: איזו הפתעה, תשב, בבקשה. תהיה לי חברה, נעים מאוד.

זקנה: אל הזקן, בלחישתה, מנסה להקים אותו רוצח! תקום!

סמי: לא, למה, להפך, שישב, בבקשה!

זקנה: הוא לא בשביל "נעים", חברה טובה", הוא בשביל לגרש אותך, תקום ותלך.

סמי: אני אסדר.

זקנה: אנחנו מסעדה פשוטה אבל עם כבוד, לא עושים ככה עם קליינט, יושבים עם בגדים רטוב, מלוכלך בתוך הפרצוף, גם מסתכלים ככה.

סמי: ממתי קוראים לזה מסתכל? כמו מסמרים הוא תוקע את העיניים שלו בתוך העיניים שלי. אל הזקן נכון?

זקן: אתה!

סמי: תוך אכילה "אני קונה לו – לא לך. אני לוקח אותו לטיול – לא אותך!"

זה מה שאמרתי לה, אשתי, כשהתנפלה עלי. אתם חושבים שהיא שתקה?

"אני קמה אליו בלילה כשהוא צועק מהשינה אחרי כל ביקור שלך." –

ככה היא אומרת לי – "אני מוציאה את הנשמה עם הדמי מזונות העלובים

שלך, שיספיקו לאוכל מזין ולחוגים. אני לא קונה לנו שום לוקסוס, ואני

לא מוכנה שאתה תהיה פתאום דוד טוב ותבוא עם מעיל-רוח כזה ותיקח

אותו לבלות כל אחרי הצהריים כמו אליהו הנביא אקסטר פתאום!"

ואחרי כל המגילת אסתר הזאת, סליחה, המגילת איכה הזאת, היא עוד

התחילה לבכות, והיא גם תפסה אותי בחולצה ו... ובקיצור אני תפסתי את

רובי ביד ו... היידה! החוצה! שתה את הכוסית שלו, אוכל בלהיטות, גומר את

מה שבצלחת

זקנה: גמרת, מהר, העוף ראשון.

סמי: בטח, שלא יברח, לא יעוף לי. פרה יותר קשה לה לברוח. צוחק, ואל הזקן טוב, אה?

הזקן לא עונה, ראשו נרכן בינתיים, כמי שנדרם, אבל עיניו פקוחות למחצה

סמי: מה קרה לו?

זקנה: ישן. ככה הוא, לפעמים.

סמי: ככה, כל הזמן? עם עיניים חצי פתוחות.

זקנה: ככה הוא, חצי...

סמי: מניע את ידו מול עיניו של הזקן גם מסמרים נרדמים, אה? ואני דיברתי אליו, אני... כל מה שקורה פה, את יודעת... אם לא היה האוכל הזה הייתי מנסה לחשוב קצת, להבין מה בדיוק קורה פה.

זקנה: מסתכלת בזקן מקרוב, לוודא שהוא ישן, ובשקט אל סמי, מצטחקת הוא אכל ככה מהר, חצי עוף, בן רגע.

סמי: אל הזקן אתה? אליה הוא?

זקנה: מישהו אחר. פעם אני שמה לו חצי עוף שלם על הצלחת, והוא אומר לי: תסתובבי, תסתכלי רגע בחלון. אני מסתובבת, מסתכלת בחלון, מסתובבת בחזרה, והוא צוחק: את רואה? אין עוף, עף העוף, בן רגע.

סמי: איך הוא עף? רק חצי עוף.

זקנה: חצי עוף שלם, כזה גדול. אף אחד לא ראה הוא מת, רק אמרו.

סמי: מי? העוף? החצי, זאת אומרת?

זקנה: הוא, המישהו אחר. ובשקט בעל שלי ראשון.

סמי: ככה? יש גם בעל ראשון, היה, זאת אומרת.

זקנה: אולי ישנו. רק אמרו הוא מת. יש כל מיני דברים עכשיו, אחרי המלחמה.

סמי: זה נכון, יש כל מיני דברים. ופתאום, חוזר אל מה שמעסיק אותו באמת אתם טיילתם פעם בשדרות? שדרות רוטשילד, טיילתם שם פעם?

לא עונים לו

סמי: סליחה. שכחתי. ישן. אל הזקנה את... את טיילת פעם בשדרות רוטשילד?

זקנה: אני לא יודעת, אני...

סמי: טוב, אז תשמעי... שניכם, זאת אומרת, למקרה שהוא יתעורר באמצע. אני היום טיילתי שם איתו. עם רובי, הבן שלי. ופתאום ראיתי את הבריכה הזאת, איזה יופי! ירד גשם קודם, וכל העצים הזקנים היו רחוצים טוב-טוב במים

ובסבון טוב. והיה ריח טוב של עלים רטובים ושל אדמה רטובה. והבריכה... כזאת בריכה של דגים, דגי זהב. היו שם אולי דגים לפני עשרים שנה. עכשיו זה היה יותר חבית ריקה של דגים מלוחים, משהו מסריח עם מים ירוקים רקובים. לבד אפילו לא הייתי יורק לדבר כזה, אבל איתו, אתם מבינים...? כאילו קיבלתי את העיניים שלו. העצים טיפטפו. מעגלים נהיו שם בבריכה, רצו, מעגל על מעגל. ואז ראו גם אור במים, את השמים. כאילו הטיפות מלמעלה הורידו גם את השמים לבריכה. והמים כבר היו מלוכלך ונקי ביחד, גם מים, גם שמים, גם גריז, איך להגיד...? נהיה שם פתאום משהו שצובט את הלב, משהו... הייתי מוכרח להראות לו את זה, להגיד לו משהו. אבל אני גבוה והוא ילד, נמוך, נכון? בלי לחשוב הרבה אני יורד על הברכיים, להיות בגובה שלו.

זקן: ער, לא ברור ממתי, פתאום לא מספיק ככה על הברכיים, לא מספיק!

סמי: מופתע אתה לא ישן? מה לא מספיק?

זקן: ילד, לא?

סמי: כן, אתה היית ער, שמעת.

זקן: נופל למים, ילד, לבריכה – לא מספיק תעמוד בחוץ, תיתן לו יד. צריך תקפוץ בפנים במים. גם תיתן לו מכה חזקה, אפילו שיתעלף. ככה תציל אותו.

סמי: תודה רבה, הערה טובה.

זקנה: הוא פעם הציל ילד אחד בים. גם אישה אחת, ארון נפל עליה. הוא אוהב להציל. גם אותי, קודם מציל, אחר כך הורג, כל החיים שלי.

סמי: תשמעו, תשמעו, לאיפה שנפלתי! העניין הוא שרובי לא נפל. כל הבריכה הזאת היתה בסך הכול שלולית, מין צלחת מרק ישן לכל היותר. אבל מה? כמו שאמרתי לכם, דווקא בגלל זה היא נהייתה יפה פתאום, משהו מיוחד, ואני מראה לו אותה, ואני אומר לו: תסתכל, רובי, תראה! ומה הוא עונה לי, אה?

הזקן נרדם שוב

סמי: רוכן אליו לוודא אתה מדבר עם מישהו והוא נרדם לך בפרצוף, נעלם.

זקנה: אני כאן. עוד מלפפון? מציגה לו מלפפון יפה, תטעם.

סמי: שוופס! זה מה שהוא אומר לי, שוופס! צוחק, רך, אל הזקן אתה מביין? אני עומד על הברכיים, הלב שלי כמו כנפיים, והוא אומר לי: "אני רוצה שוופס!" אני כמעט צעקתי: מה?!

זקנה: שוופס...?

סמי: כן. "שוופס!" – הוא אומר לי – "שוופס! אני אומר לך את זה כבר שלוש פעמים" – ככה הוא אומר לי. רוצים להראות לילד משהו יפה, משהו, והוא... מה עושים, אה?

זקנה: יש. אתה רוצה?

סמי: יש אנשים שיודעים תמיד מה טוב לבן־אדם אחר. ראיתי פעם איש כזה עם הילד שלו. והנה הילד אומר: "הנה, אבא, פלאפל, אני רוצה פלאפל." אז האבא אומר: "לא, פלאפל לא בריא, לא טוב. אני אקנה לך איזה עוגה שאתה רוצה, אני אקנה לך שתיים, לא פלאפל!" אז הבן אומר: "אני לא רוצה עוגות, אתה הבטחת לי..." אז האבא אומר... בקיצור, אחרי שני רגעים האבא כבר צעק עליו והכה אותו, והילד צרח ובכה ו... היה לאבא הזה פה כמו דוכרבן. צוחק האנשים האלה הם הקונים הכי טובים של פוליסות ביטוח. אבל מה? אני מוכר פוליסות, לא קונה. וכשהוא, הבן שלי, אמר לי ככה, שוופס! אז אני... מה את מנופפת לי עם המלפפון הזה? קחי אותו הצידה.

זקנה: שום דבר. סליחה. פונה ללכת אבל מנסה להשאיר את המלפפון על השולחן

סמי: תופס את אמת ידה להגניב לי, אה?

זקנה: לא, סליחה, אני רק...

סמי: לא, אני צריך לבקש ממך סליחה. לא תאמיני אבל מה שקרה לי איתך עכשיו היה כמעט מה שקרה לי עם רובי אחרי הצהריים. כשהוא אמר לי ככה: שוופס! שוופס! אני כמעט הכיתי אותו, אני... כל הדם עלה לי לראש, אבל תכף נשמתי נשימה עמוקה, עמוקה, ואז אני אמרתי לו, "שני שוופס אני אתן לך!" זה מה שאמרתי לו, "ואני אקנה לך גם עוגה קצפת גדולה וגם פלאפל! תשתה, תאכל, מה שאתה רוצה, כמה שאתה רוצה!" למה לא? אני רוצה לתת לו בריכה מסריחה, והוא רוצה שוופס, אז לא לתת לו? את הדם שלי אני נותן לו עם הזרע שלי, את התיאבון שלי, איך שאני צמא, איך שאני רעב, אז את השתייה, את האוכל אני לא אתן לו? איתי רעבים, איתי צמאים, ככה זה איתי, איפה שאני יש חורף, יורד שלג, רעבים. עוגות! ופלים! ובוטנים! ותירס! שיאכל גם פלאפל! וגם גלידה! והוא אכל, הוא לא הפסיק רגע. הפה שלו בכלל לא נסגר. קיוסק שלם הוא גמר! בטח, הוא הבן שלי, לא? אותה הפירמה! אז מה לא טוב? תופס שהוא מחזיק באמת ידה של הזקנה איך הגעתי אל היד שלך?

זקנה: המלפפון...

סמי: עוזב את אמת ידה אני לא מביין בני-אדם. הם כאלה עקומים? הם לא מבינים? תגידו לי אתם: מה יכול להיות לא טוב בלאכול, הה? ואם אכל קצת יותר מדי? ומה יכול להיות לא טוב במעיל-רוח חדש? תגידו אתם, מה? כל המלחמה, ארבע שנים, הסתובבתי אל תשאלו איפה, וזה היה לא טוב, זה היה באמת לא טוב, אבל מה...? משתתק, מתיישב מה רציתי להגיד?

זקנה מניחה בגניבה את המלפפון

סמי: מה?

זקנה: שום דבר.

סמי: קם, ובקול, בכל לבו זה היה לא טוב שם, זה היה רע, אבל דבר אחד היה טוב. בן-אדם ידע שם מה טוב ומה לא טוב, הוא ידע. ומעיל זה טוב! כן, מעיל זה טוב מאוד! ואוכל זה גם כן טוב! דופק על השולחן כן, אוכל זה טוב מאוד! יושב, אוכל בלהיטות, גומר זהו, גמרת. אני ואוכל זה חתול ועכבר, רק שלעכבר יש צ'אנס לפעמים. תראו, נקי, שחוט, גמור! כבר הרבה זמן לא שבעתי ככה. מלא, סתום, כדור ברזל, תענוג!

זקן מתעורר

סמי: אני גמרת לאכול, אתה גמרת לישון, מה? צוחק, מפסיק לא מסוגל לצחוק. סתום, מלא, כדור ברזל. הלילה אני אישן טוב, זה בטוח. החלומות הרעים מתנפלים עליך, נושכים ממך חתיכות כשאתה רעב, ריק. כמו הפשפשים, דם של מי הם מוצצים? של העניים, הרעבים. ואני הייתי רעב, כבר הרבה זמן לא הייתי רעב ככה. כאילו חיה רעה רעבה בפנים, מייללת. מין רעב שנדמה לך שאף פעם לא תשביע אותו. אף פעם, אה? צוחק

זקן אוסף את הצלחות מהשולחן

זקנה: אל סמי המלפפון, לא אכלת.

סמי: באמת? לי היה נדמה שאכלתי גם את השולחן. המלפפון בידו תראו אותו, מלפפונצ'יק כזה שנשאר תמיד אחרון, נסחב מאחורנית, שמנצ'יק, אולי גם עם משקפיים, גם יתום, וערום, וגם רטוב, רחמנות כזה, לא? מה את אומרת?

זקנה: טעים, טוב, כמו קודם, אותו דבר.

סמי: אם כך ודאי שנרחם עליו, נחנק איתו ונרחם עליו ונאכל אותו, וככה נחזיר אותו הביתה אל אמא שלו ואבא שלו, נעשה אותו טעים וטוב. אוכל

זקן מפנה את שאריות הכלים מהשולחן, גם מנקה

סמי: יפה. שולחן נקי. יותר מדי נקי. קר פתאום, כאילו ריק, כולם נסעו, השאירו אותי לבד.

זקן מתחיל להפוך כיסאות על השולחנות

זקנה: אל הזקן מה אתה עושה? אולי הוא עוד...?! מורידה את הכיסאות מהשולחנות

זקן: עוד...?! כמה...? כמה עוד?! הופך מה שהורידה

זקנה: אולי הוא ישתה? מורידה מה שהפך

סמי: צוחק, צחוק רך לגלות לכם סוד? זוג, בעל ואישה, מתי שהם רבים ככה – הלב שלי מתחמם. זוג אחד עזר לי ככה פעם, הציל אותי אפשר להגיד. רוצים לשמוע?

זקנה: ברצון. בבקשה. ממשיכה להוריד כיסאות, יותר לאט, גם מקשיבה

גם זקן מתחיל להקשיב

סמי: תכף אחרי המלחמה. נשארתי לבד. לא צריך לספר לכם מה זה. יום אחד אני מסתובב באיזו עיר. הבתים עוד הרוסים. ואני קר לי ומר לי בלב, עופרת. ואני חושב: די, נגמור עם החיים. אתם יודעים איך זה... נלחם בשביל לחיות, חי, ופתאום החי הזה תקוע בגרון. והנה אני רואה מוזיאון. נכנס. מוזיאון, אתם יודעים. תמונות על הקיר. יקרות, שוות הרבה כסף.

זקנה: יודעת, יודעת.

זקן: מה יודעת? כסף יודעת.

זקנה: מוזיאון, יודעת.

זקן: מאיפה יודעת?

זקנה: ממנו, אתה יודע מי.

זקן: בטח!

סמי: בקיצור, אני נכנס. ובפנים קר כמו בחוץ, וחושך כמעט לגמרי, אבל לאט-לאט אני מתחיל לראות. איזה תמונות! כאילו כל החיים הישנים יצאו מהחושך, מהקירות. הציידים והחיות והמלאכים מספרי הילדים שלי, וגם אנשים סתם, לבושים טוב, מהאלבום של המשפחה. ופתאום אני רואה את התמונה הזאת. זוג, בעל ואישה, חמישים, משהו כזה. רזים, לבושים טוב, עומדים ליד שולחן קטן, יפה, והוא, היד שלו מאחוריה, מחבקת אותה קצת, מין רבע מחבקת.

זקן כמו רוצה לומר משהו

סמי: כן? רוצה להגיד משהו?

זקן: אמרת: הצילו אותך, לא? איפה?!

סמי: להציל זה רק כשטובעים בים? הכי יפה היה החיוך שלהם, חמוץ-מתוק, איך להגיד? עם סוד. ואז אני אומר לעצמי: תשמע, השניים האלה, אולי היה גם גט. והנה הם התחברו מחדש. כמו נפט ומים, אבל חזרו. וזה הסוד, גם מחייכים וגם לא. וזה גם הסוד של היד שלו, לא באמת רוצה לחבק אותה, אבל מחבבת, ככה, איכשהו. וזה יפה, עם רחמים. מה אני אגיד לכם? הלב שלי נצבט, נהיה מר יותר מקודם. איך שהם היו חסרים לי, אמא שלי, אבא שלי. רציתי למות עוד יותר מקודם. צוחק, צחוק רך רגע אחר כך הבנתי יותר טוב. הוא צבט אותה בתחת, זה היה הסוד.

זקן שהתחיל להפוך כיסא נעצר, מקשיב

סמי: זה מוצא חן בעיניך, אה?

זקן הופך את הכיסא אבל ממשיך ומקשיב

סמי: אל הזקן אתם מבינים? זוג כזה, עייפים, ופתאום הבעל מול הצייר בא לו לצבוט את אשתו. קצת מפני שמתחשק לו עליה, התלבשה, נהייתה יפה לכבוד הציור. קצת מפני שמרגיזה אותו, זקנה ומתגנדרת. גם מרגיז אותה שעוד מתחשק לו בכלל לנגוע בה. נכון, יודעת שפות, אבל רזה, אין בשר, אז הוא צובט. ולמה היא מחייכת ככה? דבר ראשון – שהצייר לא ידע מה הולך מאחורנית. דבר שני – היא כועסת עליו: איזה גס, ממשפחה פשוטה! דבר שלישי – היא נהנית: אני עוד שווה משהו, אני עוד חיה. איזה בעל בן חמישים צובט פתאום את אשתו בתחת? מה אני אגיד לכם? זה היה חי. אני צחקתי. רעדתי מקור וצחקתי. שכחתי שאני רוצה למות.

פני הזקן מאירים, מחייכים בהנאה, אולי הוא אפילו צוחק

סמי: באמת מוצא חן בעיניך.

זקנה: אמרת "תחת", זה משהו הוא אוהב, ככה זה משפחה שלו.

זקן הופך כיסא על השולחן ברפיקה

זקנה: אם לא תפסיק – אני אספר.

כל הכיסאות כבר הפוכים, אז הוא מתחיל להוריד אותם, מוריד אותם ושב והופך

סמי: בהתפעלות אני לא מאמין.

זקנה: משפחה שלי, גם שלו, בעל ראשון שלי, כל אחד יש לו מיטה שלו, אוכלים כל יום בשר. משפחה שלו משהו אחר, הכי פשוטים, הכי עניים, גרים במרתף. ישנים כולם ביחד על הרצפה, אוכלים רק לחם ושעועית, גם בבוקר, גם בצהריים, גם בלילה.

סמי: שעועית בריא מאוד, מה הבעיה?

זקנה: בריא, אבל גם הרבה...

סמי: אני מבין.

זקן: אל הזקנה תגידי, תגידי!

זקנה: אוכלים שעועית, וכל הזמן... צוחקת כל הזמן.

סמי: תותחים, מה? טבעי, לא?

זקנה: זה שום דבר, העיקר זה... צוחקת העיקר זה... נחנקת מהצחוק

סמי: נו, תני כבר את המנה העיקרית.

זקנה: עדיין צוחקת כל הזמן צוחקים, צוחקים ושמחים, מהבוקר עד הלילה.

סמי: בהתפעלות נהדר! דבר כזה עוד לא שמעתי. הנה גם את...

זקנה: במשפחה שלי, גם משפחות אחרות... בהדרגה נהפך הצחוק לככי גם משפחה

שלו, בעל ראשון שלי, משהו אחר לגמרי, אף פעם לא שמחו, לא צחקו ככה.

בוכה, מתייפחת

סמי: אוי לא, למה את בוכה?

זקנה: אני לא יודעת.

זקן: אל סמי אתה! עכשיו תלך!

סמי: כבר? עוד רגע. כלפי הכיסאות המורמים איפה עוד יש מסעדה כזאת, עם

סיפורים כאלה, עם כל הרגליים של הכיסאות מסביב ככה, כמו יער?

זקן: לך הביתה!

סמי: כמו אשתי. תפסה אותי בחולצה וצעקה: לך הביתה! אבל הלוא אני

הייתי בבית. זה היה הבית שלה, הבית של רובי. גם אני... עוד אין לי בית

אחר. אתה מבין? היא צעקה: לך הביתה! אבל באמת היא צעקה: בוא

הביתה! היא תפסה אותי בחולצה, דחפה אותי, אבל באמת היא משכה

אותי.

זקן: תופס אותו מה אתה רוצה מחיים שלנו? מה?!

סמי: מסתכל בו וודקה.

הזקן מסתכל בו

סמי: אני צמא. גם אתה בטח. תשתה איתי, מה אתה אומר? על חשבונאי! אתה

מפחד לשתות קצת? אחד כמוך, מתקן את הגג בגשם! כוסית וודקה, אתה

לא מסוגל?!

זקן הולך אל הבר, לוקח שם שתי כוסות תה גדולות, ממלא אותן וודקה. סמי והזקנה

לא שמים לב למה שעשה. הזקנה מתקרבת אל סמי להסתכל בו, מקרוב

סמי: אל הזקנה מה העניין? רוצה לראות אותו מקרוב, את התפוח אדמה? או אולי... מתחיל להיות מחניק.

זקן: מעמיד את שתי כוסות הוודקה על הבר, מושך את סמי אל הבר אמרת צמא, רוצה לשתות.

סמי: וודקה – לא מים!

זקן: מנופף לעומתו בבקבוק הוודקה שממנו מזג וודקה! כל הזמן מדבר, גיבור גדול, נראה...!

סמי: בהתרגשות, צוחק, רך, לאט לא...?! וודקה בכוס?! כוס גדולה, כוס של תה?!

זקן: לשתות, עד הסוף!

סמי: אני לא מאמין...! כמו שם, הפועלים ביער, מלא עד הסוף! לוקח את הכוס בידו, מסתכל בה, מתיישב, מושיט ידו לכוס קדימה!

זקן: לא ככה! עומד!

סמי: בטח, הכי קשה. התחרות אתה עושה, דו־קרב! קם ועומד אני כבר שתיתי דבר כזה בחיים שלי. ילד כמעט, ביער. אז ראיתי אותם. מסביב לאש, מסביב לסיר, ענקים שחורים, בטח, פועלים, חוטבים עצים, והסירחון שלהם, אין לי מילים להגיד לכם איזה סירחון מתוק זה היה. שבוע לא ראיתי בן־אדם, לא אכלתי. הייתי רעב ככה, שכבר שכחתי את אימא ואבא שלי, אין דבר כזה אבא ואימא, לא היה. הם עמדו שם ואכלו ישר מהסיר. איפה סיר? דוד שחור עומד על האש. כאילו זפת מבשלים שם, לא מרק.

זקן: לא לדבר!

סמי: ממשיך בשלו איזה מרק! זה רתח וזה רעש, והם שאבו את זה באמצע הרתיחה, כאילו קורעים בשר חי, והם שפכו את זה ככה חי, בוער לתוך הפה. וזה נשפך להם על הזקן ועל המעיל. וכשהם ראו אותי... תראו, תראו, ז'יד קטן! עוד נשאר ז'יד אחד קטן? מה אתה מסתכל? אתה רעב, רוצה לאכול? תקבל, תאכל, אבל קודם אתה צריך לשתות משהו, הנה בספל פח הזה. משהו טוב, מתוק. מה אני אגיד לכם?

זקן: תשתה!

סמי: ילד פותח פה לשתות משהו חם, מתוק, לשתות חלב של אמא שלו, והנה הוא שותה אש. וודקה כמו נפט, ספל פח מלא הם שפכו לי בפה. ואני שתיתי עד הסוף. וזה מצא חן בעיניהם. כמו סוסים הם צחקו: הו, הו! והם דפקו לי על הכתף, הם ידעו לתת כבוד למישהו ששותה עד הסוף!

מרים את כוס הוודקה, מסתכל בה מכל העברים כוס תה, מלאה עד הסוף. ממשיך ומסתכל בכוס

זקנה: מתפרצת אל סמי למשוך אותו הצידה אל תשתה!

זקן: תישארי בצד.

זקנה: מושכת את סמי הצידה לא בשביל לשתות הוא נותן לך – בשביל תהיה שיכור, תיפול, תשבור הראש שלך!

זקן: צוחק כמו הוא, אה? כפית קטנה וודקה וכבר...

סמי: צוחק אני מבין, ההוא.

זקנה: אל הזקן הוא ידע לאכול יותר ממך.

זקן: כל בהמה יודעת לאכול. לשתות, זה משהו אחר.

סמי: אני שתיתי ואז הם נתנו לי... כן, נתנו לי לאכול... צוחק, צוחק רך, ופתאום יש לכם סוליה?

זקנה: של נעליים?

סמי: זהו בדיוק, של נעליים.

זקנה: איך...? מסעדה.

סמי: זהו בדיוק, זה מה שאני רוצה.

זקנה: סוליה של נעליים?

סמי: רקובה.

זקנה: אין.

זקן: אתה...!

סמי: אני אשתה איתך, אל תדאג, רק לפני זה...

זקנה: לאכול, עוד משהו? יש בשר מבושל.

סמי: אני רוצה משהו אחר עכשיו! איזה חתיכת שור הבר, איזה לווייתן קטן!

זקנה: אין לנו.

סמי: באמת? ושם על האש... אש קטנה...

זקנה: זה הבשר המבושל.

סמי: את האש הייתי אוכל. צוחק, כמו לעצמו בעצם, למה לא? הסיר הזה, הבשר המבושל זאת אומרת, זה מה שנשאר מהיום?

זקנה: לא, של מחר.

סמי: הוא לא נראה לי סיר גדול.

זקנה: שבע מנות. אולי עשר, זה מה שאוכלים מהמבושל ביום.

סמי: שבע מנות?

זקנה: אולי עשר.

סמי: אבל המנות שלכם לא גדולות מאוד.

זקנה: אצל מרקוביץ נותנים כמעט חצי.

סמי: בסדר, לא נתמקח. שוב צוחק, לעצמו למה לא בעצם? יש לי מכר, אמנון סלומון, יש לו ארבעה ילדים, והוא חולם כבר שנים לאכול בעצמו קופסה גדולה של סלומון מעושן. אמנון סלומון אמרת? אמנון פישר. ואני אומר לו, זה החלום שלך? תקנה ותאכל! אחרים חולמים לנסוע לניו זילנד. פעם סיפר על זה לאשתו, אז היא קנתה לו קופסה קטנה כזאת, והם אכלו את זה יחד, כל המשפחה. בקיצור, אני לא אמנון פישר.

זקנה: אני יכולה לתת לך מנה כפולה, עם תפוח אדמה וכרוב גם ו...

סמי: טוב, תשמעי משהו! זה באמת ילך טוב עם הכוס וודקה. אני רוצה את הסיר, ובלי שום תפוח אדמה ושום כרוב.

זקנה: לאכול? הכול? בבת אחת?

סמי: בדיוק, הכול, בבת אחת.

זקנה: אין לנו צלחת כל כך גדולה.

סמי: אני לא רוצה צלחת, אני רוצה את הסיר.

זקנה: לאכול את הסיר?

סמי: לאכול את הבשר, אבל לאכול את הבשר מהסיר. את לא מבינה?

זקנה: אני יכולה לתת לך הכול בהרבה צלחות.

סמי: את כזאת חכמה, את יודעת. כמו לעלות על עשרה הרים קטנים ולהגיד שעלית על האוורסט.

זקנה מתחילה לפנות לעבר פינת המטבח

זקן: את עוד תיתני לו.

זקנה: בטח שאני אתן לו.

זקן: ומה תיתני מחר? מה תעני מחר?

זקנה: אני כבר אתן. אני כבר אענה.

זקן: את לא תיתני!

זקנה: אני כן אתן! אני כן! אני כן!

סמי: לעצמו, שוב, בצחוק רך ואני הייתי בטוח ששבעתי. בן-אדם לא יודע איזה כוח יש לו, איזה רעב.

זקנה מתחילה לפנות לעבר המטבח

זקן: את לא! עוצר אותה, עוקף אותה, מביא את הסיר ומניח בדפיקה על השולחן

סמי: אני לא מאמין. מרים את המכסה כל הבשר הזה, איזה ריח! ענן כזה של ריח, לרכב עליו, לעוף איתו! איפה סכין? איפה מזלג?

זקנה: גם סכין, מזלג?

סמי: גם סכין, מזלג, זהו בדיוק! כמו ביער אבל לא ביער!

זקנה פונה להביא, זקן מקדים אותה ומביא לו את כף הבישול הגדולה

סמי: אני ביקשתי סכין ומזלג.

זקן: זה סכין ומזלג של סיר.

סמי: זהו, זהו, זה העניין. לאכול מסיר, אבל עם סכין ומזלג של צלחת!

פניה של הזקנה מאירים

סמי: מה קורה לך? נרדמת? את חולמת?

זקנה: הנה, כבר. מביאה לו סכין ומזלג

סמי: הסכין ומזלג בידו אוי, אימא, איך שזה מוצא חן בעיני! אוי, אימא, אימא,

אוי! מי יודע, אולי אני אמצא אותך למטה בסוף הדרך, בסוף הסיר, הה?

אוכל, בלהיטות, עם סכין ומזלג

זקנה: צוחקת לעצמה, צחוק רך, חרישי הוא יודע לאכול. הוא יאכל, הוא יגמור.

זקן: כמו האוונים. אני עבדתי אצל האיכרים. אני שפכתי להם אוכל בפה. אני

ראיתי איך הם יודעים לאכול.

סמי: לא מפסיק לאכול באמת? כמו האוונים לשחיטה?

זקן: אתה לא כמו אוונים, לא צריך ידחפו לך לגרון, אתה בעצמך!

סמי: באמת? אל הזקנה תביאי לי מלפפון חמוץ, טוב?

זקנה: בטח. הנה! מביאה לו, בריצה

סמי: תראו אותה, רצה כמו בת שבע־עשרה. זה לא מלפפון חמוץ, זה כנפיים.

הזקנה צוחקת שוב לעצמה, צחוק רך, חרישי

זקן: צוחקת, אה?

זקנה: מי שאוכל ככה בשר מהסיר עם סכין ומזלג הוא לא כמו אוונים, עוד עם

מלפפון. כמו הוא, במשפחה שלו לא אכלו אף פעם בלי סכין ומזלג.

זקן: הסימנים שלך.

זקנה: אף פעם, גם בבוקר, סכין ומזלג.

זקן: אני אספר לך משהו.

זקנה: אני לא רוצה לשמוע.

זקן: את יודעת מה, הה?

זקנה: אתה יכול לספר אלף פעם, אני לא מאמינה לך.

זקן: בלי סכין ומזלג, ובלי מלפפון. עם השני חברים שלו. אני ראיתי איך הם התנפלו על הבוליביף של האמריקאים. הם נחנקו והם אכלו. עם פה מלא, עוד לא בלעו, כבר הכניסו עוד, מהר, בטח, שאף אחד לא יגנוב, בוליביף אוכל בוליביף. אפשר לחשוב זה הבשר שלהם, שלקחו מהם, השאירו עצמות, הבשר הזה שלהם הוא מתנפל על הבשר, להחזיר אותו. הם רק הקיאו, הוא מת.

זקנה: שקר! אתה שיקרת לי גם שם, לשים ידיים שלך עלי, לקחת אותי ממנו, לעשות לי את המוות.

זקן: אני לקחתי אותך על הידיים שלי, סחבתי כמו עגל קטן.

זקנה: אני לא עגל. אני רוצה נימוס, אנשים.

זקן: רגליים שלך ירדו דם, בפה שלי אני ליקקתי...

זקנה: אתה מצצת דם שלי, אתה שתית.

זקן: הוא מוצץ דם שלך. על סמי הוא...

סמי: ממשיך ואוכל אתם יכולים לעשות ממני מי שאתם רוצים, בשבילי עכשיו כולם מתים, גם אני.

זקן: ממשיך אל הזקנה היום זה הוא, אתמול משהו אחר. לא בעל אחד הוא היה שלך, מאה בעלים. כל פעם משתגעת, נשברת חתיכות. אני צריך אחר כך לאסוף אותך מרצפה עוד פעם, כמו אז בהתחלה את שכבת על הרצפה, רק עצם, כמו חתיכת חוט ברזל. בכפית אני נתתי לך תאכלי, באצבע שלי, ככה. הלוא אני... אני נתתי לך חיים שלך.

זקנה: נמאס. תיקח חיים שלי בחזרה! כל דבר – אני נתתי לך חיים שלך...! בשביל זה אני צריכה להיות איתך כמו בקבר, לא לדבר, לא לבלות, גם כסף לא להרוויח, כלום, כל הזמן רק...

זקן: אם תגירי...

זקנה: אני אגיד! מתחילה, אל סמי הוא, כל הזמן...

סמי: הפסיק לאכול, נה לרגע תסלחו לי, אני לא רוצה לשמוע. סודות בין גבר ואישה זה כמו נשר גבוה בשמים, רק אלוהים מותר לו לדעת. אני, האמת... הכוס וודקה הזאת, כוס תה מלאה וודקה עד הסוף, היא לא מפסיקה להסתכל עלי.

זקנה: אני אגיד! זנאי זקן, רק זה! כל הזמן, כל לילה, ביום שישי לפעמים גם...

סמי: בהתפעלות אני לא מאמין, לא...! סליחה... ממשיך ואוכל, מתנשם, בקושי אני כבר לא יכול להפסיק, לא יכול.

זקן: במיין זעקה את אישה שלי, לא? את אישה שלי ואני בעל שלך!
סמי: בקושי בטח, עם הוכחות כאלה. עוד איתה? יצר הרע של נחושת יש לך,
נכון, גם בעל ראשון בתפקיד של אפרודיזיאק כזה...

זקן: כוס הוודקה בידו תקום, תשתה, נראה!
זקנה: אל סמי לקלקל הוא רוצה. שתלך. את כולם הוא רוצה לגרש. רק הוא
יישאר, יתקן עוד פעם את הגג בגשם, יהיה רטוב עוד פעם, בכוונה!
סמי: רטוב בכוונה?

זקן: עוד פעם...?!
זקנה: אל סמי בכוונה, שיוכל להוריד כל הבגדים, יתפשט, ערום, יקפוץ עלי.
סמי: צוחק עליה...? באמת?

זקן: בהתחלה של זעקה חנוקה, אל הזקנה מה עוד...?!
סמי: צוחק מה אני אגיד לכם? אלוהים בעצמו נגע באצבע שלו בחור הזה. ממשיך
ואוכל

זקן: באותה זעקה מה עוד תספרי, תשפכי בחוץ? בן-אדם זר מהרחוב... תפשיטי
אותנו ערומים!?

זקנה: הוא לא בן-אדם זר מהרחוב, אתה...! לא מספיקה לגמור
זקן: בכעס איך-אונים אני...?! אני אראה לך בן-אדם זר מהרחוב! בן-אדם זר
מהרחוב לא מתקן בשבילך את הגג, בן-אדם זר הוא... אני תיקנתי, אני
קשרתי את הפח הוא לא יזוז, יהיה שקט. עכשיו אני אפרק, אני אפרק אותו
ככה, אי אפשר לקשור בחזרה. הרוח הכי חלשה – הוא יבעט ויצעק, כמו
שור בבית מטבחיים הוא יבעט ויצעק! עולה בסולם, יוצא אל הגג
זקנה כמו חיכתה שהזקן יצא, מסדרת קצת את שערותיה, את סינרה, מסתכלת בסמי

סמי: הרגזת אותו טוב, טוב, מה? ממשיך ואוכל
זקנה: הוא כל פעם ככה, עכשיו די, רק אני... אתה ואני...

סמי: את ואני או הסיר ואני? עכשיו כבר אוכל בהפסקות אני עוד לא מאמין. זה
לא סיר, זה ים, זה יער. ולחשוב שאני אכלתי סוליה...! זה מה שהם נתנו
לי, "שתית, עכשיו תאכל..." אז מה? הזיק לי? איפה אני ואיפה הם עכשיו?
צוחק סוליה, שחורה, עם ריח של זפת, ריח של אדמה, ריח חי כזה, אה! אז
הוא, הבן שלי שיאכל כמה שהוא רוצה! ושהיא לא תבלבל את המוח! אישה,
היא לוקחת את כל העולם, ים ויער, חורף וקיץ, לוקחת ועושה מהכול חדר
קטן ומחניק, ומה שאתה לא עושה – הכול לא בסדר, ואתה אשם, ואתה
נחנק. מתנשם קשה ככה ביחד גם בשר וגם לדבר. כמו יעקב ועשיו בתוך

פה אחד. בסוף אתה מתבלבל, אוכל את המילים, מדבר את הבשר, ואוויר לנשום – בכלל אין מה לדבר.

זקנה: פתאום אולי אין לך שום אישה, שום ילד, לא באמת... אולי...

סמי: למה את חושבת ככה?

זקנה: בן-אדם מה יש לו אישה, מה יש לו ילד הוא לא אוכל ככה במסעדה, סיר כזה. בן-אדם מה יש לו ילד – יש לו בית, הוא יושב בבית שלו בלילה כזה.

סמי: אז איך זה שהוא בכל זאת אוכל ככה במסעדה, סיר כזה, הבן-אדם הזה? אני זאת אומרת...

זקנה: אולי הוא לא... אתה זאת אומרת, אולי אתה לא...

סמי: מה אני לא? אני לא יושב כאן, לא אוכל כאן, אוכל מהסיר הזה? אז מי...? יכול להיות שזה אף אחד לא יושב כאן, לא אוכל כאן מהסיר הזה? אולי גם הסיר לא...?

זקנה: יש... יש מישור, בטח, אתה, אבל אולי... אולי לא אתה...

סמי: אני מביין, את חושבת שאני... אני בעצם ההוא, השני, הראשון זאת אומרת. את לא עוזבת. כמו כלב רעב תופס עצם יבשה, נלחם עליה, ימות עליה ולא יעזוב. כמו כלב, גם כמו אחד מפוצץ לגמרי מאוכל, אבל ממשיך, דוחף, עוד, עוד, מה?

זקנה צוחקת, מצטחקת

סמי: מצחיק, בטח.

זקנה: גם הוא ככה אכל, הרבה, גם מהר, אבל עם סכין ומזלג, ככה!

סמי: את לא באמת חושבת שאני...?

זקנה: למה לא?

סמי: זאת תשובה טובה, חזקה. נגד זה באמת אין מה לומר.

זקנה: אולי. אי אפשר לדעת היום. יש כל מיני דברים, אחרי המלחמה. כתוב גם בעיתון. יש מישור ששוכח את החיים שלו מקודם, שוכח מי הוא באמת, הוא כמו ער אבל באמת ישן.

סמי: חולם שאוכל, אה? הלוואי שזו היתה אמת, הבטן לא היתה כואבת ככה.

נשמע רעש פח מהגג, רוח נכנסת

סמי: התחילו לשחוט את הפח, אה? עם הרוח.

זקנה: הוא, אחר כך יתקן. כל פעם ככה, שובר, אחר כך מתקן.

- סמי:** אני מבין, אחר כך גם ירד רטוב, יתפשט ערום ויקפוץ, אה?
זקנה: עכשיו אולי די, מספיק. אולי הוא יגיד לך, זהו, אני חזרת, אני פה.
- סמי:** ואז הוא יקפוץ, ההוא, אני זאת אומרת?
זקנה: לא, הוא לא קופץ, לא ככה.
- סמי:** ודאי, הוא עם סכין ומזלג. מה אני אגיד לך? הכול בסדר, רק שכחת שאני, הוא זאת אומרת, יש לי בכל זאת אישה שלי, גם ילד.
- זקנה:** בן-אדם, אפילו אם יש לו אישה, גם ילד, אם יש משהו ראשונה מקודם – זה לא חשוב.
- סמי:** אישה, ילד, לא חשוב?
בתוך הדברים הבאים שומעים חזק יותר את רעש הרוח ואת דפיקות הפח. הזקן נכנס מהגג, יורד בסולם, הם לא רואים, לא שמים לב
- זקנה:** היתה אישה אחת, בעל שלה הוא לקח אישה, התחתן. הוא חשב היא נשארה שם, מתה.
- סמי:** איך? הוא התחתן איתה, לא?
זקנה: האישה שלו, הראשונה, משהו מקודם, היא נשארה, מתה.
- סמי:** אני מבין.
זקנה: היא לא מתה.
- סמי:** מה שאת רוצה להגיד זה שגם הוא לא מת, אני זאת אומרת.
זקנה: בטח לא, הנה...
- סמי:** כן, חי, זה בטוח, ועוד עם סכין ומזלג, ההוכחה הכי גדולה. תגיד, זה הסימן היחיד שיש לך, איך שאני אוכל, הוא זאת אומרת?
זקנה: יש עוד סימנים. מכשפה אחת אמרה לי. הוא יבוא בחורף, מתי שיהיה קר וגשם חזק. הוא יבוא בלילה, התריס יהיה סגור וקצת פתוח, כמו היום.
- סמי:** זה כבר יותר רציני, אבל אולי, בכל זאת, צריך סימן חזק יותר, הוכחה ממש, את לא חושבת?
זקנה: יש עוד משהו.
- סמי:** אני שומע.
זקנה: אני צריכה לשאול אותך. אתה...
סמי: תשאל.
- זקנה:** אתה תגיד, האמת.
סמי: אני מבטיח.
זקנה: מעזה בן כמה אתה?

סמי: בשביל מה?

זקנה: בן כמה?

סמי: ארבעים ושבע.

הזקנה עוצמת את עיניה, שפתייה נעות

סמי: מה את עושה? עוצמת עיניים, מדברת, מתלחשת שם עם עצמך.

זקנה: פניה מאירים זהו, יוצא בדיוק.

סמי: מה זהו, יוצא בדיוק?

זקנה: תכף, אני אעשה את החשבון עוד פעם, אני מתבלבלת פתאום.

זקן: אל הזקנה אני אעזור לך. הוא היה בן ארבעים ושלוש כשהגרמנים נכנסו.

זקנה: בטוח? זה מה שאני לא כל כך...

זקן: בטוח לגמרי, הוא היה בן ארבעים ושלוש, המלחמה היתה ארבע שנים.

זקנה: אז יוצא נכון?

זקן: יוצא בדיוק, הוא היה בן ארבעים ושבע כשנפגשתם אחרי המלחמה, אז הוא

הלך לך לאיבוד פתאום, נכון?

זקנה: בשמחה, בפנים מאירים, ועדיין כמו לא בטוחה כן, ככה.

סמי: אל הזקן, משתומם אתה עזרת לה... ההוא – למצוא אותו, זאת אומרת...

זקן: תשתה! לוקח לידו את כוס הוודקה

סמי: איך שכחתי? זה העיקר, לא? קם ועומד, לוקח את כוס הוודקה שלו בידו עכשיו

אני אשתה. סיר מלא סוליה אני אכלתי, עכשיו אני יכול. אחרי, לא לפני,

אחרי!

הם שותים את כל הכוס, הזקן במכה אחת, סמי מתקשה אבל גומר גם הוא

סמי: מתננדנד עשיתי את זה, כל הכוס, עד הסוף... אל הזקנה מה את אומרת,

הה?

הזקנה לא עונה לו, עסוקה בחישובים

זקן: בטח, עוד עושה חשבון, הה? מה יש? משהו לא בסדר? בן ארבעים ושבע,

זהו, בדיוק.

זקנה: הוא היה בן ארבעים ושלוש וחצי כשגרמנים נכנסו.

זקן: זאת הבעיה? חצי שנה? תשאלו אותו, אולי הוא גם כן ארבעים ושבע וחצי.

אל סמי בן כמה אתה בדיוק? לא ארבעים ושבע וחצי?

סמי: הולך מתננדנד בין השולחנות בדיוק אתה רוצה ממני? גם כוס וודקה וגם

בדיוק? היית צריך לשאול אותי לפני הכוס וודקה. למה בעצם אתה עושה

את זה? חסר לך ההוא, הראשון?

זקן: תגיד לה בן כמה אתה בדיוק. ארבעים ושבע וחצי, לא נכון?
סמי: מה שאתה אומר.

זקן: אל הזקנה את שומעת? עכשיו החשבון בסדר, בדיוק. בן ארבעים ושבע וחצי, אותו דבר, לא צריך שום סימנים יותר, זהו! זה גם מה שאני היינו אותו גיל, בטח, את זוכרת. תסתכלי עלי! זה כן, ארבעים ושבע וחצי. כמוהו. מה את אומרת?

זקנה: מסתכלת בו, מסתכלת בסמי, ברור שהיא מתחילה לא להאמין יותר בעצמה אז הכול בסדר, לא? החשבון בסדר.

זקן: בטח. החשבון בסדר, החשבון...

זקנה: אז מה?

זקן: אז מה...? מה עם הזמן, אה?

זקנה: הזמן...?

זקן: הזמן, כן, הזמן. כשהגרמנים נכנסו הוא היה בן ארבעים ושלוש... וחצי... וכשנגמרה המלחמה ואת פגשת אותו הוא היה בן ארבעים ושבע וחצי, זה

נכון...

זקנה: זהו, בדיוק... אבל היא לא ממש בטוחה לא זהו, בדיוק? למה? איך?

זקן: נו, תגידי את.

סמי: אתה מוציא לה את הנשמה.

זקנה: אוחות בידו של הזקן אתה תגיד לי, אתה יודע...

זקן: פתאום אני יודע, אה?

זקנה: אתה תגיד לי הכול.

זקן: מתי נגמרה המלחמה? באיזו שנה? באלף תשע מאות ארבעים וחמש, נכון? כדי שהוא יהיה בגיל שלו את צריכה להוסיף לו עוד שלושים שנה, לא?

זקנה: מכה על חזהו באגרופים רוצח! אתה הרגת אותו שם, הרגת אותו.

סמי: כאן הרגת לה אותו, עכשיו. אתה רשע, אתה יודע, אתה... משתתק לא, משהו אחר... מה זה היה? אני מוכרח לזכור...

תנועה כלשהי צריכה לקרות בין הזקן לזקנה. אולי היא מתרחקת והוא הולך אחריה, בין השולחנות עם הכיסאות ההפוכים

סמי: צונח-מתיישב אל איזה שולחן, ופתאום הוא נזכר, פניו מאירים, בשמחה זהו, ודאי...

צוחק פה ושם אני לא מאמין... עשית את זה... כמו בסיפור של הסבתא שלי...

אוי, סבתא! כמו עכשיו אני שומע את הקול שלך... אני לא שבעתי לשמוע

את הסיפור הזה, הבחור הזה – יום שישי אחד, כולם יושבים לשולחן והוא

נשאר עומד "תשב," אומרים לו. "אני לא יכול," הוא אומר, "יש לי תחת של זכוכית, הוא יישבר אם אני אשב." "אין דבר כזה," אומרים לו כולם, גם הרב, גם הרוקח, גם הרופא. הם אומרים לו והוא מתעקש, כל השבוע אחר כך רצים איתו, אל מי לא, והוא מתעקש. בסוף לוקחים אותו אל השמש... בסך הכול שמש... לוקחים אותו אליו, והוא אומר לו, "תתפשט ותסתובב, אני רוצה לראות..." הוא מתפשט ומסתובב, השמש מסתכל טוב, מסתכל מרחוק, מסתכל מקרוב, גם נוגע, ואז הוא אומר, "תשמעו, דבר כזה לא ראיתי! זה נכון, יש לו תחת של זכוכית!" ההורים של הבחור מתפלצים, ואז השמש אומר לבחור, "תתכופף בבקשה." הבחור מתכופף, והשמש בועט לו בתחת בכל הכוח. "הנה, שברתי לך אותו," הוא אומר לו. וזהו, הוא התרפא. צוחק טוב, אה? מפסיק לצחוק מצב רוח מחורבן כזה יש לי פתאום. אתה אוכל, הבשר הכי טוב, וכל הבשר הכי טוב הזה נהיה בשר עצוב, עם לב מר. אתם מבינים...?

שניהם עומדים עכשיו, מקשיבים לו

סמי: אתם מבינים? כשהוא ביקש גלידה בפעם השלישית, אחרי כל מה שהוא הכניס... עמדנו ברחוב, והגשם, וכל האורות הנוצצים, ואנשים לבושים טוב עם מטריות, טוב להם, והנה אנחנו... לא יודעים לאן ללכת, והוא, עם הגלידה שהוא מבקש, והוא רועד כולו, אז פתאום אצלי צביטה כזאת, כאילו הוא עומד ככה ורועד כבר מאה שנה, ואז חשבתי לי, משהו לא בסדר כאן, משהו, איזו מחלה, ואז אני אומר לו: "אתה באמת רוצה עוד גלידה?" באמת? איזו מין טיפשות. מה זה "אתה באמת רוצה? באמת?" כאילו אתה אומר לו, רק נדמה לך, אתה רוצה משהו אחר, את הסבתא שלך אתה רוצה. באיזו רשות? מה אני יותר ממנו? ולא משנה שהוא ילד. הוא יותר ממני, הוא עוד שווה, עוד לא קילקל, הוא עוד יכול אולי... צוחק, בעייפות כמובן נתתי לו, אז מה? ואם הוא הקיא אחר כך. הגוף יודע מתי לאכול והוא גם יודע מתי להקיא, לא?

הזקנה לוקחת את הסיר מהשולחן, הוא לא מרגיש

סמי: פתאום במין צחוק רך כשאני חושב על הגלידה האחרונה הזאת שלו... כשאני חושב על זה טוב... זה היה התחת של הזכוכית שלו, והוא... הוא בעצמו שבר אותו לעצמו, אפילו בלי להביץ... משהו שצריך לחשוב עליו, מה? בשביל לחשוב צריך לאכול. זה כמו קטר, אתה לא מכניס פחם אתה לא זז. מגלה שהסיר איננו איפה הסיר? מה את עושה? את שופכת, את כבר מנקה, אני עוד לא גמרתי, אני... קם לקראתה, נתקל בשולחן אולי

גם אני, אה? גם אצלי תחת של זכוכית, גם אצלי... נשבר? אה? גוהר על השולחן

הזקנה רוחצת את הסיר. אפשר שהזקן שר לה שיר אהבה בידיש, מתחיל לפחות עד שהיא גומרת

זקן: מתקרב אליה בסדר?

זקנה: לא היום.

זקן: בסדר. מנשק אותה על פניה, מלקק

זקנה: צוחקת מה אתה עושה?

סמי: מרים ראשו, רואה היי, אתה מלקק... כמו גלירה...

זקן: גלירה היא לא צוחקת

סמי שב וגוהר על השולחן. הם מכבים את האור

זקנה: איך הוא יצא?

זקן: אם הוא ירצה לצאת. ומיד כמו שהוא נכנס.